

Vězeňská služba České republiky
Generální ředitelství Praha

Soudní č. 1672/1a, pošt. příhrádka 3, 140 67 Praha 4, tel.: 244 024 111, fax: 244 024 803, ISDS: b86abcb

Počet výtisků: 1
Výtisk č.: 1
Počet listů: 2 (oboustranně)

E-mailem

SDĚLENÍ

**k žádosti o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb.,
o svobodném přístupu k informacím**

Povinnému subjektu Vězeňská služba České republiky, se sídlem Soudní 1672a/1a, 140 67 Praha 4, byly v průběhu měsíce března ze strany takřka všech organizačních jednotek Vězeňské služby České republiky, jimiž se rozumí dle právní úpravy v ustanovení § 1 odst. 4 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, ve znění pozdějších předpisů, věznice, vazební věznice, ústavy pro výkon zabezpečovací detence, Střední odborné učiliště a Akademie Vězeňské služby, postoupeny žádosti o poskytnutí informace, týkající se oblasti zaměstnávání osob ve výkonu trestu odnětí svobody (s obsahem 32 dotazů) a zaměstnávání osob ve výkonu vazby (30 otázek) a dalšími otázkami pro účely diplomové práce na téma „Zaměstnávání osob ve výkonu trestu“, kterou zpracovává

Žádost jmenované žadatelky o poskytnutí informace (dále „žadatel“) ředitel odboru správního Generálního ředitelství Vězeňské služby České republiky, správní orgán prvního stupně příslušný ve smyslu ustanovení § 4 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, a podle vnitřního pokynu generálního ředitele Vězeňské služby České republiky, k řízení a rozhodování ve věci žádostí doručených povinnému subjektu definovaném v § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, po provedení skutkovém a právním posouzení žádosti o informace včetně seznání, že meritem předložených otázek a dotazníků jsou požadavky až na detailní podrobnosti k praxi zaměstnávání vězněných osob ve smyslu zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, sděluje žadateli následující:

I.

Na úvod Vězeňská služba České republiky se sídlem Soudní 1672a/1a, 140 67 Praha 4, předesílá, že povinným subjektem a správním orgánem, kterému náleží povinnost, vyplývající z ústavního práva podle čl. 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod, přičemž podmínky a provedení informační povinnosti stanoví zvláštní zákon, jest Vězeňská služba České republiky jako celek, tedy nikoliv jednotlivé organizační složky Vězeňské služby České republiky.

Uvedené (jak bylo žadateli dozajista již právními úkony věznic a vazebních věznic sděleno) je konformní s judikaturou Nejvyššího správního soudu (např. *rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 4 As 268/2018 - 20 ze dne 11. října 2018*). Judikatura Nejvyššího správního soudu zdůrazňuje, že je „vždy potřeba vycházet ze základního pravidla, že za právní orgán lze považovat orgán moci výkonné, orgán územního samosprávního celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobu nebo jiný orgán, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné a státní správy. A organizační složka správního orgánu může být správním orgánem rozhodujícím v prvním stupni pouze tehdy, svěří-li jí právní předpis určité samostatné rozhodovací pravomoci“.

Jinak vyjádřeno, pokud zákon nevymezuje organizačním složkám správního orgánu s celostátní působností (vnitřním organizačním jednotkám) samostatnou rozhodovací pravomoc, nemohou takovéto organizační jednotky získat postavení správního orgánu rozhodujícího v prvním stupni. Věznicím (vazebním věznicím), potažmo jejich ředitelům, žádný platný zákon nevymezuje v oblasti poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím samostatnou rozhodovací pravomoc.

II.

Ohledně poskytování informací se patří především uvést, že právo na informace je nejen ústavně zakotveno v čl. 17 Listiny základních práv a svobod, ale vlastní a také podrobnější úpravu „práva na informace“ přináší zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Tento podústavním způsobem zajišťuje právo veřejnosti na informace, jež mají k dispozici státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce, jakož i jiné subjekty, vyjmenované v § 2 odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím, které rozhodují o právech a povinnostech občanů a právnických osob.

Shodně platí podle Listiny základních práv a svobod, že právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření nezbytná k ochraně práv a svobod druhých, bezpečnosti státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví nebo mravnosti.

Taktéž dle Mezinárodního paktu o občanských a politických právech má každý právo na svobodu projevu. Toto právo zahrnuje svobodu vyhledávat, přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky všeho druhu. Užívání těchto práv s sebou ovšem nese zvláštní povinnosti a odpovědnost, a proto může podléhat určitým omezením. Rovněž Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod v čl. 10 stanoví, že každý má právo na svobodu projevu. Právo zahrnuje svobodu zastávat názory, přijímat a rozšiřovat informace, myšlenky bez zasahování státních orgánů a ohledu na hranice. Jejich výkon ale může podléhat omezením či sankcím, které stanoví zákon a tato jsou nezbytné v zájmu národní bezpečnosti, územní celistvosti, veřejné bezpečnosti, předcházení zločinnosti, ochrany zdraví, morálky, ochrany pověsti nebo práv jiných, zabránění úniku důvěrných informací nebo zachování autority a nestrannosti soudní moci.

Pokud se jedná o způsob poskytování informací, tyto povinný subjekt zveřejňuje nebo je žadateli vydává na základě žádosti.

Ve vztahu k objemnému souboru dotazů k záležitostem zaměstnávání vězněných osob Vězeňská služba České republiky a k řízení a rozhodování příslušný ředitel odboru správního Generálního ředitelství Vězeňské služby České republiky dospěl k závěru, že se v daném případě je na místě upřednostnit poukaz na zveřejněné informace, popř. tyto doplnit doprovodnou informací.

To značí, že Vězeňská služba České republiky konstatuje, že základní statistické údaje vymáhané žadatelem jsou dostupné v rámci statistických přehledů, které Vězeňská služba České republiky zveřejňuje na webových stránkách (<<https://www.vscr.cz/informacni-servis/>>).

Jako další odkazy na zveřejněné informace se žadateli k dotazované problematice sděluje, že mnohočetná relevantní data pro diplomovou práci na téma „*Zaměstnávání osob ve výkonu trestu odnětí svobody*“ jsou k dispozici i na těchto webových stránkách: <<https://www.vscr.cz/o-nas/zamestnavani-veznu/>>, <<https://www.vscr.cz/informacni-servis/ke-stazeni/ceske-vezenstvi/>>, <<https://www.vscr.cz/organizacni-jednotky/>>.

Pokud jde o jednotlivé organizační jednotky Vězeňské služby České republiky, jejich přímou realizaci zaměstnávání vězňených osob a v neposlední řadě i specifika v této oblasti, lze příkladem odkázat na webové stránky Věznice Horní Slavkov (<<https://www.vscr.cz/veznice-horni-slavkov/zamestnavani-veznu/>>, <<https://www.vscr.cz/veznice-horni-slavkov/informacni-servis/inzerce/>>), přičemž obdobně jsou v tomto stylu vedeny i webové stránky ostatních věznic a vazebních věznic.

III.

Na závěr ke shora vyjádřenému správní orgán prvního stupně příslušný k řízení a rozhodování ve věci žádostí doručených povinnému subjektu ještě připojuje, že vytvoření detailních rozborů, přehledů nebo statistik až po podání žádosti by bylo v protikladu s právní úpravou provedenou v § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění zákona č. 61/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 121/2000 Sb., právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění zákona č. 81/2005 Sb., zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), o svobodném přístupu k informacím.

V ustanovení je provedena kogentní právní úprava ve znění: „*Povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.*“.

Účel tohoto ustanovení vyplývá z Důvodové zprávy k novele zákona o svobodném přístupu k informacím: „*Režim zákona o svobodném přístupu k informacím nestanovuje povinnost nové informace vytvářet či vyjadřovat názory povinného subjektu k určité problematice, přičemž ustanovení ... má zamezit žádostem o informace mimo sféru zákona...*“. Akcentuje se tedy, že k vypracovávání rozborů, přehledů, vyjadřování názorů, doporučení apod. nemůže být na základě informační povinnosti nijaký povinný subjekt nucen, neboť taková právní úprava by byla proti původnímu smyslu institutu práva na informace; právo zahrnuje pouze poskytování informací, nikoliv jejich výklad či zhodnocování ze strany povinných subjektů.

